

Gemeente Renkum

Verantwoordelijk team
Financiën

Nummer
8

Kenmerk
167518

Raad d.d.
28 juni 2023

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
M.A. Mulder

Steller
D.F. van Hal

Datum
23 mei 2023

Onderwerp
Perspectiefbrief 2023-2027

Geadviseerd besluit

Wij stellen u voor

1. Kennis te nemen van de Perspectiefbrief 2023-2027;
2. De Begroting 2024 beleidsarm op te stellen op basis van het uitgangspunt dat we het huidige beleid continueren en geen koerswijzigingen inzetten in afwachting van duidelijkheid vanuit het rijk over ons financiële perspectief.

Toelichting op beslispunten

In het Collegeperspectief 2022 is het beleidskader geformuleerd voor deze raadsperiode. Vervolgens is in 2022, op basis van het Collegeperspectief en andere relevante ontwikkelingen, de Perspectiefnota 2022-2026 opgesteld. Daarbij zijn de voornemens uit het Collegeperspectief geprioriteerd, gefaseerd en voorzien van financiële consequenties. Elk jaar wordt de perspectiefnota geactualiseerd met recente ontwikkelingen waar onder eventuele bijstellingen (inhoudelijk, qua planning, qua financiën) op de realisatie van het Collegeperspectief, (nieuwe) autonome ontwikkelingen (b.v. gewijzigd rijksbeleid, wetgeving e.d.) en eventuele ontwikkelingen 'vanuit de omgeving'. Het is de bedoeling dat u op basis van de perspectiefnota kaders (richtinggevende uitspraken) meegeeft aan het college. Deze kaders zijn leidend bij het opstellen van de begroting voor het komende jaar.

Dit jaar kiezen wij ervoor u een Perspectiefbrief te sturen in plaats van een Perspectiefnota. Helaas hebben wij – zoals zoveel gemeenten – nog steeds te maken met een onzekere financiële situatie. Gezien deze onzekerheid, staan wij terughoudend tegenover nieuwe structurele uitgaven. We willen de risico's met ingang van 2026 niet onnodig vergroten. Dit is niet leuk, maar in onze ogen wel noodzakelijk. Daar staat tegenover dat we op dit moment nog geen voorstellen willen voorleggen die structureel ingrijpen op het bestaande voorzieningenniveau. We realiseren ons dat daarmee het risico bestaat dat we in een vacuüm terecht komen. Terwijl onze opgaven onverminderd groot zijn. In de tussentijd werken we dan ook stevig door op de ingezette koers. In afwachting van duidelijkheid vanuit het Rijk, leggen we op dit moment echter geen koerswijzigingen aan u voor. Om die reden hebben wij geen Perspectiefnota aan u voorgelegd. In plaats daarvan schetsen wij in de Perspectiefbrief de belangrijkste ontwikkelingen waar we mee te maken hebben, zonder dat we op dit moment een besluit vragen om extra in te zetten op deze ontwikkelingen.

Daarnaast vragen wij u door middel van deze brief om ons een leidraad te geven over hoe wij verder gaan met het opstellen van de Begroting 2024, zodat we aan de voorkant overeenstemming hebben over de kaders die we daarbij hanteren. In feite stellen we voor om de financiële spelregels die zijn vastgesteld op basis van het collegeperspectief opnieuw te bevestigen.

Beoogd effect

Het effect van uw besluit is dat de kaders gebruikt worden om de Begroting 2024 op te stellen.

Kader

In artikel 4 van de Financiële verordening is vastgelegd dat de raad de kaders voor de begroting vaststelt. Het gaat daarbij om de financiële kaders uit de voorjaarsnota, maar ook de beleidsmatige kaders. Deze beleidsmatige kaders zijn opgenomen in de perspectiefbrief.

Argumenten

Ad. 1 Kennis nemen van de Perspectiefbrief 2023-2027

In de perspectiefbrief geven we op hoofdlijnen aan waar we staan, welke ontwikkelingen we zien en welk kader we voorstellen voor het opstellen van de Begroting 2024.

Waar staan we?

We zijn inmiddels een jaar onderweg na de gemeenteraadsverkiezingen. In dat jaar hebben we onze plannen geconcretiseerd en heeft u in de Begroting 2023 geld vrijgemaakt om deze plannen te realiseren. In de reguliere planning & controlcyclus nemen we u mee op de voortgang en evaluatie van het collegeperspectief. In de jaarstukken 2022 doen we verslag van de inzet in 2022. In de najaarsnota 2023 gaan we nader in op de stappen die dit jaar zijn gezet. In de perspectiefbrief hebben we in aanvulling daarop op hoofdlijnen geschetst waar we nu aan werken binnen de drie domeinen.

Welke ontwikkelingen zien we?

In afwachting van meer duidelijkheid (van de rijksoverheid) over onze financiële toekomst, zetten we ontwikkelingen die om nieuwe beleidskeuzes vragen zoveel mogelijk "on hold". Tegelijk kunnen we er niet omheen dat deze ontwikkelingen wel doorgaan. In de perspectiefbrief geven wij een toelichting op deze ontwikkelingen, zonder dat we nu een besluit vragen op de financiële consequenties. Zodra er meer duidelijkheid is over de keuzes die het Rijk maakt over de financiering van gemeenten, zullen wij bij u terugkomen met keuzevoorstellen op de geschetste ontwikkelingen.

Kader Begroting 2024

Op basis van de financiële verordening stelt u in juni de kaders vast voor de begroting van het komende jaar. De voorjaarsnota geeft het financiële kader weer, het beleidsmatige kader staat in de perspectiefnota, of in dit geval in de perspectiefbrief. Door aan de voorkant helderheid te hebben over de aanpak, voorkomen we discussie hierover bij de behandeling van de begroting.

Ad. 2 De Begroting 2024 beleidsarm op te stellen op basis van het uitgangspunt dat we het huidige beleid continueren en geen koerswijzigingen inzetten in afwachting van duidelijkheid vanuit het rijk over ons financiële perspectief.

In lijn met het eerder vastgestelde beleid, gelden voor de Begroting 2024 de volgende financiële spelregels:

- We maken een sluitende begroting binnen de toezichtskaders van de Provincie om zeggenschap te behouden over ons eigen budget.
- We gaan uit van het budget dat het Rijk meegeeft voor nieuwe taken. We houden rekening met de beperkingen die dat met zich meebrengt.
- Waar we vanuit autonomie nieuwe structurele uitgaven doen, zoeken we de dekking hiervan in eerste instantie binnen hetzelfde domein.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2023-2027

Datum

23 mei 2023

Kenmerk

167518

Pagina

2 van 4

- Tekorten lossen we op door te kijken waar we werkzaamheden kunnen prioriteren en te faseren/ vertragen en door scherpe keuzes te maken in de bedrijfsvoering.
- We zijn terughoudend in het verhogen van lasten van onze inwoners. De onroerendezaakbelasting mag niet hoger worden dan het niveau van de Gemeente Arnhem.
- We hebben niet de intentie om voorstellen voor te leggen die structureel ingrijpen op het bestaande voorzieningenniveau.
- We volgen de Financiële verordening 2021. We blijven reëel kosten ramen. Eventuele ruimte die er in de reserves ontstaat en die niet nodig is voor het afdekken van risico's, zetten we in om kosten te verlagen en investeringen te doen in de dorpen.

Wij constateren dat:

1. er geen structurele financiële ruimte is in de meerjarenbegroting en
2. wij niet de intentie hebben om voorstellen voor te leggen die structureel ingrijpen op het bestaande voorzieningenniveau.

Daarom stellen wij voor om het huidige beleid te continueren en geen koerswijzigingen in te zetten in afwachting van duidelijkheid vanuit het rijk over ons financiële perspectief. Dit betekent dat wij een beleidsarme Begroting 2024 aan u voor zullen leggen, waarbij we het met de Begroting 2023 ingezette beleid continueren.

Kanttekeningen

Wij weten op dit moment niet wanneer het Rijk zal komen met duidelijkheid over ons financiële perspectief. Dit betekent dat ook onduidelijk is hoelang wij in deze situatie zitten. Daarnaast kan het zijn dat er geen (volledige) oplossing komt voor de tekorten met ingang van 2026. Dat zou betekenen dat we binnen een korte termijn moeten werken aan maatregelen om alsnog tot een sluitende begroting vanaf 2026 te komen. Aangezien alle gemeenten te maken hebben met dit probleem, accepteren wij dat risico.

De Jaarstukken 2022 lieten nog een positief saldo zien van ruim € 4 miljoen. Dit kan de indruk wekken dat we juist een goede financiële positie hebben. Belangrijke veroorzakers van dit resultaat waren echter incidenteel, zoals de Decemercirculaire, de actuele berekening van de voorziening Niet-actief personeel en wethouders, de toekenning van de Belastingdienst op het bezwaar tegen de vennootschapsbelasting over het project Moviera en het nadeel op de grondexploitaties Veentjesbrug en Doorwerth centrum.

Ten aanzien van de open-einde regelingen binnen het Sociaal domein hebben we, naast schommelingen in de vraag die zich lastig laten voorspellen, ook te maken met landelijke bijstellingen in de bijdragen die we ontvangen van het rijk. Op dit moment hebben we daar nog geen informatie over beschikbaar.

Ten aanzien van de voordelen die zijn ontstaan door capaciteitsgebrek, zullen we bij de najaarsnota een inschatting maken of we daar opnieuw mee te maken hebben in 2023. Op dit moment is die inschatting nog niet te maken.

Communicatie

Deze perspectiefnota wordt gepubliceerd op onze website.

Financiële consequenties

N.v.t.

Juridische consequenties

N.v.t.

WMO-aspecten

N.v.t.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2023-2027

Datum

23 mei 2023

Kenmerk

167518

Pagina

3 van 4

Gezondheid

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Effect op vermindering regeldruk

N.v.t.

Alternatieven

Wanneer u besluit geen kader mee te geven voor de Begroting 2024, dan wordt het besluit over het te voeren beleid uitgesteld tot de jaarlijkse begrotingsbehandeling.